

РЕШЕНИЕ

№ 25946

гр. София, 04.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав,
в публично заседание на 28.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **10864** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл.145 - 178 АПК вр. чл. 10, ал. 6 от ЗСПД /Закон за семейни помощи за деца/.

Образувано е по жалба на О. К., гражданин на У. с предоставена временна закрила, ЛНЧ [ЕГН], с адрес - [населено място], [жк], [улица] [жилищен адрес] срещу Заповед №ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7518/ 11.10.2024г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – „Л.“, [населено място], с която е отказано отпускане на еднократна помощ по чл.10 а ал.1 от ЗСПД за детето Б., записано в четвърти клас.

В жалбата е изложено становище, че оспорената заповед е незаконосъобразна и необоснована, издадена в нарушение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Поддържа се, че чужденците имат право на социално подпомагане съгласно чл.39, ал.1, т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/. Изложени са доводи, че разпоредбата на чл.3, т.5 от ЗСПД противоречи на международни договори, които Република България е ратифицирала, както и на правото на ЕС. Моли се за отмяна на оспорената заповед. Разноски не се претендират. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв.П., който поддържа жалбата по съображенията в същата и иска отмяна на ИАА. Изрично заявява, че не претендира разноски за адвокатско възнаграждение.

Ответникът – директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л.“, [населено място], в съдебното заседание се представлява от юрисконсулт Л., който моли жалбата да бъде отхвърлена, като излага доводи, че оспореният акт е изцяло законосъобразен. Изрично заявява, че не претендира разноски за юрисконсултско

възнаграждение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

О. К. е гражданка на У. с предоставена временна закрила, видно от представената регистрационна карта. О. К. е майка на малолетното дете Б., родено на 05.09.2014г., записано в 4Б клас за учебната 2024/2025 година в 126 ОУ“П.Ю.Т.“- [населено място], съгласно представената по делото служебна бележка, издадена от директора на училището.

Жалбоподателката е подала заявление-декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7518 от 04.10.2024г. за отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас по чл. 10а от ЗСПД.

Издадена е заповед №ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7518/ 11.10.2024г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – „Л.“ [населено място], с която е отказано отпускане на еднократна помощ по чл.10 а ал.1 от ЗСПД за детето Б., записано за ученик в 4 клас за учебната 2024/2025 година. Отказът на директора на ДСП-Л. за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД.

По делото са приети документите от административната преписка и представените от жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка Съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспорваната заповед е издадена от компетентен орган, овластен с нормата на чл. 10, ал. 4 от ЗСПД.

Оспореният административен акт е в предвидената от закона писмена форма и отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, поради което е валиден акт.

Ето защо, в случая не са налице отменителни основания по смисъла на чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК.

Липсват допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения – т.е. такива, които съществено, дълбоко да са ограничили правото на защита на засегнатото лице или ако не биха били допуснати, органът да би постановил акт в различен смисъл, поради което не е налице основание за отмяна на заповедта по чл. 146, т. 3 от АПК.

Според настоящия съдебен състав оспореният ИАА обаче е издаден в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона – самостоятелни отменителни основания по смисъла на чл. 146, т. 4 и т. 5 от АПК.

С нормата на чл. 10а от ЗСПД е предвидено отпускане на еднократна помощ за покриване на част от разходите в началото на учебната година на семействата, чиито деца са записани в първи клас или са записани или продължават обучението си, във втори, трети и четвърти клас на училище, при условие, че децата живеят постоянно в страната и не са настанени за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

В настоящия казус отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в

международен договор, по който Република България е страна.

Няма спор между страните по делото, че жалбоподателката и детето ѝ са чужденци, бягащи от войната в У., с предоставена временна закрила на основание чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Не е спорно, че детето Б. е записано в четвърти клас за учебната 2024/2025 година, живее постоянно в страната заедно с майка си –О. К. и не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето. Спорен по делото е въпросът как трябва да се третира по ЗСПД чужденците, на които е предоставена временна закрила по реда на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. По отношение на чужденците, разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в „друг закон“ или в международен договор. В нормата на чл. 39, ал. 1, т. 4 от ЗУБ е регламентирано, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. Съгласно чл. 47, ал. 1 от КРБ, отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. В чл. 51, ал. 1 от КРБ е прогласено правото на гражданите на социално подпомагане. Според чл. 26, ал. 2 от КРБ чужденците, които пребивават в Република България, имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство, като настоящият случай не е сред изключенията. В случая се претендира предоставянето на семейна помощ. Независимо от различното наименование на помощта, то нейната характеристика като вид социално подпомагане не се променя. Аргументи в тази насока настоящият съдебен състав черпи от Решение № 3 от 27.06.2013 г. по к. д. № 7/2013 г. на Конституционния съд : „... Помощите за деца по този закон /ЗСПД/ би могло да се разглеждат като елемент на социалното подпомагане, доколкото на него му се придава единствено по-общо значение. По замисъла си семейните помощи за деца са особен вид социални помощи...“ . Следва да се приеме, че ЗУБ е "друг закон" по смисъла на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, който гарантира правата на чужденците с предоставена временна закрила в Република България, включително тези за социално подпомагане. След като помощите за деца са вид социално подпомагане/ Решение № 3 от 27.06.2013 г. на КС/ и по силата на чл. 39, ал. 1, т. 4 от ЗУБ чужденците с предоставена временна закрила имат право на такова, то постановеният отказ на Директора на ДСП „Л.“, [населено място], за отпускане на исканата помощ по чл. 10а от ЗСПД, е незаконосъобразен. Според чл. 2 от Конвенцията за правата на детето /ратифицирана/, която по силата на чл. 5, ал. 4 от КРБ е част от вътрешното право на страната и има предимство спрямо останалите норми от вътрешното законодателство, които ѝ противоречат, държавите-страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация. В чл. 27, § 1 от Конвенцията е предвидено, че държавите-страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в § 3 - че държавите-страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. В този смисъл следва да се тълкуват разпоредбите на Закона за семейните помощи за деца. Те целят именно подпомагане на родителите при

реализиране на правото на жизнен стандарт на детето, което пребивава на територията на Р България, както в настоящия случай, чрез предоставяне на материална помощ.

На следващо място, цитираната норма на чл. 3, т. 5 ЗСПД не е съобразена с Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е прието, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила (какъвто е и настоящия случай), следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право. Съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. В този смисъл семейните помощи за деца следва да се разглеждат именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения, които не подлежат на ограничаване.

Тези съображения обосновават крайния извод на съда за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Той ще следва да бъде отменен. Доколкото естеството на акта не позволява решаване на въпроса по същество от съда, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на административния орган за ново произнасяне по заявление-декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7518 от 04.10.2024г. на О. К. за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД за детето Б., при съблюдаване на дадените с настоящо решение указания по тълкуването и прилагането на закон.

Разноски не са претендирани.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 81 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на О. К., гражданин на У. с предоставена временна закрила,

ЛНЧ [ЕГН], Заповед №ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7518/ 11.10.2024г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ –„Л.“,гр. С., с която е отказано отпускане на еднократна помощ по чл.10 а ал.1 от ЗСПД за детето Б., записано в 4 клас.

ВРЪЩА преписката на директора на за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: